

ЕВРОПЕЙСКА
КОМИСИЯ

Брюксел, 10.12.2020 г.
COM(2020) 828 final

2020/0364 (COD)

Предложение за

РЕГЛАМЕНТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА

относно определени аспекти на безопасността на въздухоплаването във връзка с изтичането на преходния период, предвиден в Споразумението за оттегляне на Обединеното кралство Великобритания и Северна Ирландия от Европейския съюз и Европейската общност за атомна енергия

(текст от значение за ЕИП)

ОБЯСНИТЕЛЕН МЕМОРАНДУМ

1. КОНТЕКСТ НА ПРЕДЛОЖЕНИЕТО

•1.1. Основания и цели на предложението

На 1 февруари 2020 г. Обединеното кралство се оттегли от Съюза съгласно член 50 от Договора за Европейския съюз. Споразумението за оттеглянето на Обединеното кралство Великобритания и Северна Ирландия от Европейския съюз и Европейската общност за атомна енергия¹ (наричано по-нататък „Споразумението за оттегляне“) бе сключено от Съюза с Решение (ЕС) 2020/135 на Съвета² и влезе в сила на 1 февруари 2020 г. Преходният период по член 126 от Споразумението за оттегляне, по време на който правото на Съюза продължава да се прилага спрямо и във Обединеното кралство в съответствие с член 127 от посоченото споразумение, изтича на 31 декември 2020 г.

Ако до края на преходния период не бъде постигнато споразумение за бъдещите отношения във връзка с безопасността на въздухоплаването, оттеглянето на Обединеното кралство от Съюза ще засегне в частност валидността на сертификатите и свидетелствата, издавани от Агенцията за авиационна безопасност на Европейския съюз (наричана по-нататък „Агенцията“) от името на Обединеното кралство или от някои проектантски организации с основно място на стопанска дейност в Обединеното кралство, в съответствие с Регламент (ЕС) 2018/1139³ и актовете за изпълнение и делегираните актове, приети по силата на посочения регламент или Регламент (ЕО) № 216/2008⁴.

В областта на безопасността на въздухоплаването в повечето случаи въздействието по отношение на сертификатите и одобренията, породено от изтичането на преходния период, може да бъде преодоляно от заинтересованите лица посредством различни мерки, включително чрез „преминаване“ към орган за гражданско въздухоплаване на държава – членка на Съюза, или чрез подаване на заявление за сертификат за трета държава, който да бъде издаден от Агенцията, считано от края на преходния период (т.нар. ранно заявление). Освен това по силата на член 41 от Споразумението за оттегляне частите и оборудването, за които лице, сертифицирано от компетентните органи на Обединеното кралство, е издало валиден сертификат за съответствие съгласно разпоредбите на ЕС за безопасността на въздухоплаването, може да бъдат използвани в ЕС в съответствие с

¹ ОВ L 29, 31.1.2020 г., стр. 7.

² Решение (ЕС) 2020/135 на Съвета от 30 януари 2020 г. за сключване на Споразумението за оттегляне на Обединеното кралство Великобритания и Северна Ирландия от Европейския съюз и Европейската общност за атомна енергия (ОВ L 29, 31.1.2020 г., стр. 1).

³ Регламент (ЕС) 2018/1139 на Европейския парламент и на Съвета от 4 юли 2018 г. относно общи правила в областта на гражданското въздухоплаване и за създаването на Агенция за авиационна безопасност на Европейския съюз и за изменение на регламенти (ЕО) № 2111/2005, (ЕО) № 1008/2008, (ЕС) № 996/2010, (ЕС) № 376/2014 и на директиви 2014/30/ЕС и 2014/53/ЕС на Европейския парламент и на Съвета и за отмяна на регламенти (ЕО) № 552/2004 и (ЕО) № 216/2008 на Европейския парламент и на Съвета и Регламент (ЕИО) № 3922/91 на Съвета (ОВ L 212, 22.8.2018 г., стр. 1).

⁴ Регламент (ЕС) № 216/2008 на Европейския парламент и на Съвета от 20 февруари 2008 г. относно общи правила в областта на гражданското въздухоплаване, за създаване на Европейска агенция за авиационна безопасност и за отмяна на Директива 91/670/ЕИО на Съвета, Регламент (ЕО) № 1592/2002 и Директива 2004/36/ЕО. ОВ L 79, 19.3.2008 г., стр. 1.

приложимите разпоредби и след края на преходния период, при условие че са пуснати на пазара на ЕС или на Обединеното кралство преди края на преходния период.

Въпреки това, за разлика от други области на правото на Съюза, има случаи, в които за физическите и юридическите лица не е възможно да смекчат въздействието на несъразмерно големите смущения в Съюза. Ето защо Комисията следва да предложи мерки, които осигуряват продължаването на валидността на сертификатите за определени въздухоплавателни продукти, части, оборудване и дружества.

По отношение на определени въздухоплавателни продукти („типови сертификати“) и дружества („одобрения на организации“), от края на преходния период Обединеното кралство си възвръща в своята юрисдикция ролята на държава на проектирането съгласно Конвенцията за международното гражданско въздухоплаване. До 31 декември 2020 г. тези отговорности се изпълняват от Агенцията за авиационна безопасност на Европейския съюз.

Затова е необходимо да се разработи механизъм за контролиран преход, за да се гарантира, че засегнатите продукти или проекти, които са били сертифицирани от Агенцията преди края на преходния период, може да продължат да се използват в съюзни въздухоплавателни средства без смущения.

С предложените разпоредби няма да се занижат изискванията по отношение на безопасността или екологичните показатели на въздухоплаването в Съюза. Предложението ще позволи на производителите от Съюза да продължат да произвеждат своите продукти, а на операторите да продължат експлоатацията на такива продукти, в съответствие с приложимите правни изисквания на Съюза. Прекъсване на тези дейности би предизвикало значителни социални и икономически затруднения. Осигурявайки съобразяването на организациите с правото на ЕС, с предложението също така ще се обезпечи защитата на потребителите и гражданите.

Настоящият акт е част от пакет от мерки, приемани от Комисията.

•1.2. Съгласуваност с действащите разпоредби в тази област на политиката

Настоящият предложен регламент е предвиден като специален закон (*lex specialis*), предназначен за преодоляване на някои от последиците, произтичащи от факта, че Регламент (ЕС) 2018/1139 и актовете за изпълнение и делегираните актове, приети по силата на посочения регламент и Регламент (ЕС) № 216/2008, вече няма да се прилагат спрямо Обединеното кралство. Разпоредбите му са ограничени до необходимото за осигуряване на контролирано преминаване към пазар на въздухоплавателни услуги без участието на Обединеното кралство. Общите разпоредби на горепосочените актове обаче ще продължат да се прилагат. По този начин настоящото предложение е напълно съгласувано с действащото законодателство, в частност с Регламент (ЕС) 2018/1139.

•1.3 Съгласуваност с други политики на Съюза

Предложението се отнася до безопасността на въздухоплаването и с него се допълва Регламент (ЕС) 2018/1139, като предназначението му е справяне с положението, възникващо поради изтичането на преходния период по

Споразумението за оттегляне при липсата на споразумение по въпросите на безопасността на въздухоплаването, което да се прилага от посочената дата.

2. ПРАВНО ОСНОВАНИЕ, СУБСИДИАРНОСТ И ПРОПОРЦИОНАЛНОСТ

•2.1. Правно основание

Правното основание е член 100, параграф 2 от Договора за функционирането на Европейския съюз (ДФЕС).

•2.2. Субсидиарност (при неизключителна компетентност)

Тъй като по силата на предложението действащ законодателен акт на Съюза се допълва с разпоредби за улесняване на правилното му прилагане след изтичането на преходния период по Споразумението за оттегляне, неговата цел може да бъде постигната единствено чрез действие на равнището на Съюза.

•2.3. Пропорционалност

Предложеният регламент се счита за съразмерен с целта (пропорционален), тъй като с него се избягват несъразмерно големите смущения чрез създаване на ограничен и необходим набор от специални разпоредби, осигуряващи контролирано преминаване към въздухоплавателен пазар без участието на Обединеното кралство. Той не надхвърля това, което е необходимо за постигането на тази цел, и не предвижда каквито и да било по-широки промени или постоянни мерки.

•2.4. Избор на нормативен акт

Настоящото предложение съдържа ограничен набор от разпоредби, предназначени за уреждането на много особено и еднократно положение. Поради това се счита, че за предпочитане е не да се изменят Регламент (ЕС) 2018/1139 и/или актовете за изпълнение и делегираните актове, приети по силата на посочения регламент и Регламент (ЕО) № 216/2008, а да се приеме отделен акт. Обикновените разпоредби, отнасящи се до засегнатите сертификати и свидетелства, са обхванати както от Регламент (ЕС) 2018/1139, така и от подробните правила, приети от Комисията. Имайки предвид както горното, така и спешността на въпроса, видно е, че единствената подходяща форма на правен акт е регламент на Европейския парламент и на Съвета.

3. РЕЗУЛТАТИ ОТ ПОСЛЕДВАЩИТЕ ОЦЕНКИ, КОНСУЛТАЦИИТЕ СЪС ЗАИНТЕРЕСОВАНИТЕ СТРАНИ И ОЦЕНКИТЕ НА ВЪЗДЕЙСТВИЕТО

•3.1. Последващи оценки/проверки за пригодност на действащото законодателство

Не се прилага поради извънредното и еднократно естество на събитието, поради което е необходимо настоящото предложение.

•3.2. Консултации със заинтересованите страни

Особените обстоятелства около преговорите за бъдещите отношения между Обединеното кралство и Съюза и непрекъснато развиващото се положение поставиха големи ограничения пред възможността за провеждане на обществена консултация по предложението. Въпреки това предизвикателствата, произтичащи от факта, че преходният период по Споразумението за оттегляне изтича на 31 декември 2020 г., необходимостта за

подготовка за неизбежните промени от 1 януари 2021 г. и възможните решения бяха предложени за обсъждане от редица заинтересовани лица от областта на въздухоплаването и представители на държавите членки в контекста на всеобхватни и специални срещи, провеждани в Брюксел и държавите членки.

Обща тема в изразените становища на различните заинтересовани лица беше необходимостта от нормативна намеса в конкретни области, в които заинтересованите лица не са в състояние да предприемат свои мерки за действие в извънредни ситуации с цел смекчаване на отрицателното въздействие от евентуалната липса на споразумение с Обединеното кралство, съдържащо необходимите разпоредби за безопасността на въздухоплаването за периода след изтичането на преходния период. В частност, дружествата, които произвеждат, извършват техническо обслужване или експлоатират въздухоплавателни средства, подчертаха факта, че операциите им в Съюза може да бъдат спрени, ако след изтичането на преходния период не се прилагат подходящи договорености. Видно е, че главният проблем е загубата на валидност на множество сертификати, които са били издадени от Агенцията или от проектантски организации, одобрени от Агенцията, съгласно нормативната уредба на Съюза. Много от заинтересованите страни подчертаха факта, че в световен мащаб съществуват само ограничен брой производители за много от компонентите, използвани във въздухоплавателните средства (напр. двигатели за големи въздухоплавателни средства от типа, използван от авиокомпаниите). Тъй като съвременните операции и производство се осъществяват въз основа на принципа „точно навреме“, ще бъде невъзможно операциите да продължат, ако съответните сертификати за безопасност станат невалидни.

•3.3. Събиране и използване на експертни становища

Извършен бе вътрешен правен и технически анализ, а получената в резултат информация беше допълнително анализирана и проверена от техническите експерти на Агенцията, за да се гарантира, че предложената мярка ще изпълни предназначението си, като същевременно е ограничена до строго необходимото.

•3.4. Оценка на въздействието

Оценка на въздействието не е необходима, тъй като сегашното положение е извънредно, а броят на сертификатите, които са първоначално издадени по реда на нормативната уредба на Съюза и за които се предлага да се прилагат разглежданите специални мерки, е ограничен. Няма други възможни варианти за действие, които да се различават съществено от предложението.

•3.5. Основни права

Предложението не оказва въздействие върху прилагането или закрилата на основните права.

4. ОТРАЖЕНИЕ ВЪРХУ БЮДЖЕТА

Не е приложимо.

5. ДРУГИ ЕЛЕМЕНТИ

•5.1. Планове за изпълнение и мерки за наблюдение, оценка и докладване

Не е приложимо поради преходното естество на предложената мярка.

•5.2. Подробно разяснение на отделните разпоредби на предложението

Член 1

В този член се определя приложното поле на регламента, което е ограничено до сертификатите за проекти, по отношение на които Обединеното кралство ще поеме ролята на държава на проектирането и за които Агенцията не е в състояние веднага да издава сертификати за трети държави.

Член 2

Тъй като приложното поле на регламента е ограничено до някои сертификати, уредени от Регламент (ЕС) № 2018/1139, следва да се прилагат определенията, които са установени в посочения регламент и в актовете за изпълнение и делегираните актове, приети в съответствие с него и с Регламент (ЕО) № 216/2008. Това е предвидено в член 2.

Член 3

В член 3 се предвижда, че изброените в предложението сертификати се смятат за издадени от първия ден, следващ деня на изтичане на преходния период. Тези сертификати първоначално са били издадени от Агенцията, изпълняваща функциите на държава на проектирането, или от проектантска организация, сертифицирана от Агенцията. Обединеното кралство ще ги смята за сертификати, които то е издало в своето качество на държава на проектирането или които са издадени от проектантска организация, сертифицирана от него, след изтичането на преходния период. Положението, установено в член 3, от същия момент във времето ще се отнася до Агенцията като орган, изпълняващ функциите на държава на регистрация.

Член 4

В този член се постановява, че правото на Съюза продължава да се прилага за сертификатите и притежаващите ги субекти, особено по отношение на възможността Агенцията да упражнява надзор върху тях и приложимите правила за сертифицирането на продуктите.

Член 5

Предвид на краткия срок за приемане на настоящия регламент е важно той да влезе в сила възможно най-скоро след публикуването му, но да започне да се прилага едва от момента на изтичане на преходния период, предвиден в Споразумението за оттегляне, и при условие че няма споразумение по въпросите на гражданското въздухоплаване и конкретните сертификати, уредени от настоящия регламент.

Предложение за

РЕГЛАМЕНТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА

относно определени аспекти на безопасността на въздухоплаването във връзка с изтичането на преходния период, предвиден в Споразумението за оттегляне на Обединеното кралство Великобритания и Северна Ирландия от Европейския съюз и Европейската общност за атомна енергия

(текст от значение за ЕИП)

ЕВРОПЕЙСКИЯТ ПАРЛАМЕНТ И СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взеха предвид Договора за функционирането на Европейския съюз, и по-специално член 100, параграф 2 от него,

като взеха предвид предложението на Европейската комисия,

след предаване на проекта на законодателния акт на националните парламенти,

като взеха предвид становището на Европейския икономически и социален комитет¹,

като взеха предвид становището на Комитета на регионите²,

в съответствие с обикновената законодателна процедура,

като имат предвид, че:

- (1) Споразумението за оттеглянето на Обединеното кралство Великобритания и Северна Ирландия от Европейския съюз и Европейската общност за атомна енергия³ (наричано по-нататък „Споразумението за оттегляне“) бе сключено от Съюза с Решение (ЕС) 2020/135 на Съвета⁴ и влезе в сила на 1 февруари 2020 г. Преходният период по член 126 от Споразумението за оттегляне, по време на който правото на Съюза продължава да се прилага спрямо и във Обединеното кралство в съответствие с член 127 от посоченото споразумение, изтича на 31 декември 2020 г.
- (2) Главната цел на Регламент (ЕС) 2018/1139 на Европейския парламент и на Съвета⁵ е да се изгради и поддържа високо и еднакво равнище на безопасност на

¹

² ОВ С, , стр. .

³ ОВ L 29, 31.1.2020 г., стр. 7.

⁴ Решение (ЕС) 2020/135 на Съвета от 30 януари 2020 г. за сключване на Споразумението за оттегляне на Обединеното кралство Великобритания и Северна Ирландия от Европейския съюз и Европейската общност за атомна енергия (ОВ L 29, 31.1.2020 г., стр. 1).

⁵ Регламент (ЕС) 2018/1139 на Европейския парламент и на Съвета от 4 юли 2018 г. относно общи правила в областта на гражданското въздухоплаване и за създаването на Агенция за авиационна безопасност на Европейския съюз и за изменение на регламенти (ЕО) № 2111/2005, (ЕО) № 1008/2008, (ЕС) № 996/2010, (ЕС) № 376/2014 и на директиви 2014/30/ЕС и 2014/53/ЕС на Европейския парламент и на Съвета и за отмяна на регламенти (ЕО) № 552/2004 и (ЕО) № 216/2008 на Европейския парламент и на Съвета и Регламент (ЕИО) № 3922/91 на Съвета (ОВ L 212, 22.8.2018 г., стр. 1).

въздухоплаването в Съюза. За тази цел е създадена система от сертификати за различните въздухоплавателни дейности, така че да се постигнат изискваните равнища на безопасност и да се осигури възможност за осъществяване на необходимите проверки и взаимното приемане на издадените сертификати.

- (3) В областта на безопасността на въздухоплаването последиците от изтичането на преходния период по отношение на сертификатите и одобренията, при липсата на споразумение за новите отношения между Съюза и Обединеното кралство във връзка с безопасността на въздухоплаването, може да бъдат преодолявани от редица заинтересовани лица посредством различни мерки. Сред тези мерки са преминаването към орган по гражданското въздухоплаване на една от държавите членки и подаването на заявление – преди изтичането на преходния период – за сертификат, който да бъде издаден от Агенцията за авиационна безопасност на Европейския съюз (наричана по-нататък „Агенцията“), с пораждаване на действие от деня, следващ края на преходния период.
- (4) За някои сертификати обаче трябва да бъдат въведени специални мерки за преодоляване на тези последици. Това в частност важи за сертификатите за проекти, които са издадени преди изтичането на преходния период от Агенцията в полза на проектантски организации с основно място на стопанска дейност в Обединеното кралство или от такива проектантски организации, одобрени от Агенцията. До посочената дата Агенцията изпълняваше от името на Обединеното кралство функциите и задачите на държава на проектиране съгласно Конвенцията за международното гражданско въздухоплаване и приложенията към нея, както е предвидено в член 77, параграф 1 от Регламент (ЕС) 2018/1139. След изтичането на преходния период функциите и задачите на държавата на проектиране по отношение на Обединеното кралство ще бъдат поети от Органа по гражданското въздухоплаване на Обединеното кралство. За да се справи с тази промяна, Обединеното кралство е приело законодателни разпоредби, по силата на които сертификатите за проекти, издадени преди преходния период, да бъдат смятани за издадени съгласно законите на Обединеното кралство, считано от края на преходния период.
- (5) От страна на Съюза са необходими специални мерки, така щото проектите, за които се отнасят посочените сертификати, да продължат да бъдат обхванати от сертификати, уредени от Регламент (ЕС) 2018/1139, що се отнася до въздухоплавателните средства, регистрирани в Съюза. По силата на тези мерки съответните оператори на въздухоплавателни средства следва да имат право да продължат използването на въпросните продукти. Затова е необходимо да се предвиди, че сертификатите за съответните проекти се смятат за издадени от Агенцията или – според случая – от одобренията от нея проектантски организации, считано от деня, следващ края на преходния период. В Регламент (ЕС) 2018/1139 и относимите актове на Комисията се предвиждат такива сертификати, издадени на основание на регистрацията на въпросното въздухоплавателно средство в държава членка, въпреки че държавата на проектиране е трета държава.
- (6) Следва да се разясни, че по отношение на посочените сертификати се прилагат относимите правила, предвидени в Регламент (ЕС) 2018/1139 и относимите актове за изпълнение и делегирани актове, приети в съответствие с него и с

Регламент (ЕО) № 216/2008 на Европейския парламент и на Съвета⁶, в частност онези, които се прилагат за сертифицирането на проекти и задължителната информация за поддържането на летателната годност.

- (7) Като се има предвид неотложността, породена от изтичането на преходния период, е целесъобразно да се предвиди изключение от срока от осем седмици, посочен в член 4 от Протокол № 1 относно ролята на националните парламенти в Европейския съюз, приложен към Договора за Европейския съюз, към Договора за функционирането на Европейския съюз и към Договора за създаване на Европейската общност за атомна енергия.
- (8) Разпоредбите на настоящия регламент следва да влязат в сила по спешност и да се прилагат от деня, следващ деня, в който изтича преходният период, освен ако до тази дата е влязло в сила споразумение между Европейския съюз и Обединеното кралство, уреждащо въпросите на безопасността на гражданското въздухоплаване във връзка със сертификатите за проекти, разглеждани в настоящия регламент,

ПРИЕХА НАСТОЯЩИЯ РЕГЛАМЕНТ:

Член 1

Предмет и приложно поле

- 1. С оглед на изтичането на преходния период по член 126 от Споразумението за оттегляне с настоящия регламент се установяват специални разпоредби за някои сертификати във връзка с безопасността на въздухоплаването, издадени по силата на Регламент (ЕО) № 216/2008 или Регламент (ЕС) 2018/1139 на физически и юридически лица с основно място на стопанска дейност в Обединеното кралство Великобритания и Северна Ирландия (наричано по-нататък „Обединеното кралство“).
- 2. Настоящият регламент се прилага за изброените в приложението сертификати, които са валидни към деня, предшестващ началната дата на прилагане на настоящия регламент и които са издадени от Агенцията на физически и юридически лица с основно място на стопанска дейност в Обединеното кралство или от проектантска организация с основно място на стопанска дейност в Обединеното кралство. Той се прилага само по отношение на въздухоплавателните средства, които са регистрирани в Съюза.

Член 2

Определения

За целите на настоящия регламент се прилагат определенията от Регламент (ЕС) 2018/1139 и делегираните актове и актовете за изпълнение, приети по силата на посочения регламент и Регламент (ЕО) № 216/2008.

⁶ Регламент (ЕО) № 216/2008 на Европейския парламент и на Съвета от 20 февруари 2008 г. относно общи правила в областта на гражданското въздухоплаване, за създаване на Европейска агенция за авиационна безопасност и за отмяна на Директива 91/670/ЕИО на Съвета, Регламент (ЕО) № 1592/2002 и Директива 2004/36/ЕО (ОВ L 79, 19.3.2008 г., стр. 1).

Член 3

Валидност на сертификатите

Сертификатите по член 1, параграф 2 се смятат за издадени, считано от датата по член 5, параграф 2:

1. от Агенцията – за сертификатите по член 1, параграф 2, които са издадени от Агенцията;
2. от одобрена от Агенцията организация – за сертификатите по член 1, параграф 2, които са издадени от одобрена от Агенцията проектантска организация.

Член 4

Правила и задължения във връзка със сертификатите, уредени в член 3

По отношение на сертификатите, уредени в член 3 от настоящия регламент, важат приложимите за тях правила в съответствие с Регламент (ЕС) 2018/1139 и относимите актове за изпълнение и делегирани актове, приети по силата на посочения регламент или Регламент (ЕО) № 216/2008, в частност Регламент (ЕС) № 748/2012 на Комисията⁷. Агенцията разполага с правомощията, предвидени в Регламент (ЕС) 2018/1139 и в относимите актове за изпълнение и делегирани актове, приети по силата на посочения регламент и Регламент (ЕО) № 216/2008, по отношение на субектите с основно място на стопанска дейност в трета държава.

Член 5

Влизане в сила и прилагане

1. Настоящият регламент влиза в сила в деня, следващ деня на публикуването му в Официален вестник на Европейския съюз.
2. Настоящият регламент се прилага от деня, следващ деня, в който правото на Съюза престане да се прилага спрямо Обединеното кралство по силата на членове 126 и 127 от Споразумението за оттегляне.
3. Настоящият регламент не се прилага, ако до датата по параграф 2 от настоящия член е влязло в сила споразумение между Европейския съюз и Обединеното кралство, уреждащо въпросите на безопасността на гражданското въздухоплаване във връзка със сертификатите по член 1, параграф 2 от настоящия регламент.

⁷ Регламент (ЕС) № 748/2012 на Комисията от 3 август 2012 г. за определяне на правила за прилагане на сертифициране за летателна годност и за опазване на околната среда на въздухоплавателни средства и свързани с тях продукти, части и оборудване, както и за сертифициране на проектантски и производствени организации (ОВ L 224, 21.8.2012 г., стр. 1).

Настоящият регламент е задължителен в своята цялост и се прилага пряко във всички държави членки.

Съставено в Брюксел на [...] година.

За Европейския парламент
Председател

За Съвета
Председател